

دانشکده: طب ایرانی گروه آموزشی: تاریخ علوم پزشکی مقطع و رشته تحصیلی: کارشناسی ارشد تاریخ علوم پزشکی

نام درس: مبانی نظری طب سنتی ایران تعداد واحد: ۲ نوع واحد: اجباری پیش نیاز: ندارد

زمان برگزاری کلاس: روز چهارشنبه ساعت: ۸-۱۰ مکان برگزاری: دانشکده طب ایرانی

تعداد دانشجویان: ۱ مسئول درس: دکتر الهام عمارت کار مدرسین (به ترتیب حروف الفبا): دکتر الهام عمارت کار

شرح درس:

درس نظری اجباری اختصاصی است و در نیمسال اول ۱۴۰۴-۱۴۰۵، ترم اول به دانشجویان ارائه شده است. در این دوره دانشجویان با بخش‌های مختلف طب سنتی ایرانی اسلامی به طور اجمالی آشنا شده و منابع آن را می‌شناسند.

هدف کلی:

– حکمت نظری و عملی، محسوسات، جایگاه طب در این تقسیم‌بندی.

– تعریف طب و تقسیم‌بندی آن به طب نظری و عملی

– امور طبیعی و اهمیت آن در طب سنتی ایران: ۱- ارکان ۲- امزجه ۳- اخلاط ۴- اعضا ۵- ارواح ۶- قوا ۷- افعال

– اسباب و علل، دلایل و علائم.

– انواع بیماریها در طب سنتی ایران

اهداف رفتاری جلسه اول:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود:

حکمت نظری و عملی و شاخه های آن را ذکر نماید.

جایگاه علم طب را در علوم قدیم بشناسد.

تقسیم بندی طب و زیرشاخه های آن را بیان نماید.

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۱
				مدت زمان (دقیقه)
پرسش	سخنرانی	تقسیم بندی علم در قدیم	حکمت نظری و عملی، تقسیم بندی طب به نظری و عملی	۹۰
		تعریف و شاخه های حکمت نظری و عملی		
		جایگاه علم طب در تقسیم بندی علم		

اهداف رفتاری جلسه دوم:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود:

امور طبیعی را نام ببرد.

ارکان را نام ببرد و طبع آنها را بیان کند.

اقسام مزاج را توضیح دهد.

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۲
				مدت زمان (دقیقه)
پرسش	سخنرانی	ارکان چهارگانه و طبع آنها	امور طبیعی، ارکان، مزاج	۹۰
		اقسام مزاج		

اهداف رفتاری جلسه سوم:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود:

اخلاط چهارگانه و مزاج آنها را بیان کند.

اقسام طبیعی و غیرطبیعی هر یک از اخلاط را تعریف کند.

اسباب چهارگانه اخلاط را توضیح دهد.

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۳
				مدت زمان (دقیقه)
پرسش	سخنرانی	تعریف خلط و انواع آن	اخلاط اربعه	۹۰
		اسباب چهارگانه اخلاط		

اهداف رفتاری جلسه چهارم:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود:

- اعضا ساده و مرکب را تعریف کند و اعضا مفرد را نام ببرد.

- اعضا رئیسه و خادم الرئیسه را توضیح دهد.

- تقسیم بندی ارواح و قوا را ذکر کند.

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۴
				مدت زمان (دقیقه)
پرسش	سخنرانی	اعضا ساده و مرکب	اعضا، ارواح و قوا	۹۰
		اعضا رئیسه و خادم الرئیسه		
		تقسیم بندی ارواح و قوا		

اهداف رفتاری جلسه پنجم :

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود:

احوال بدن را بیان کند.

اقسام مرض را بشمارد.

بیماریهای مفرد و تقسیم بندی آن را توضیح دهد.

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۵
				مدت زمان (دقیقه)
پرسش	سخنرانی	احوال بدن	احوال بدن، امراض مفرد	۹۰
		اقسام مرض		
		مرض مفرد		

اهداف رفتاری جلسه ششم:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود:

تقسیم بندی امراض ترکیب را بیان کند. تفرق اتصال را تعریف کند.

مرض مرکب را تعریف کند و مثال بزند. مرض شرکی را تعریف کند.

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۶
				مدت زمان (دقیقه)
پرسش	سخنرانی	تقسیم بندی بیماری ترکیب	امراض ترکیب، تفرق اتصال، امراض مرکب، امراض مشارکتی	۹۰
		تفرق اتصال		
		بیماری شرکی و راههای مشارکت		

اهداف رفتاری جلسه هفتم:

- در پایان درس از فراگیر انتظار می رود:
- سبب را تعریف کند.
- اقسام سبب (سته ضروریه) را نام ببرد.
- اثر ویژگیهای اقلیمی بر هوا را توضیح دهد.

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۷
				مدت زمان (دقیقه)
پرسش	سخنرانی	سته ضروریه	تعریف سبب، اقسام سبب، هوا	۹۰
		هوا		
		اثر ویژگیهای اقلیمی بر هوا		

اهداف رفتاری جلسه هشتم:

- در پایان درس از فراگیر انتظار می رود:
- ویژگیهای خوردنی و آشامیدنی را بیان کند.
- ویژگیهای حرکت و سکون را بیان کند.

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۸
				مدت زمان (دقیقه)
پرسش	سخنرانی	خوردنی و آشامیدنی	سته ضروریه	۹۰
		حرکت و سکون		

اهداف رفتاری جلسه نهم:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود: ویژگیهای حرکت و سکون نفسانی را بیان کند.

ویژگیهای خواب و بیداری را بیان کند.

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۹
				مدت زمان (دقیقه)
پرسش	سخنرانی	حرکت و سکون نفسانی	سته ضروریه	۹۰
		خواب و بیداری		

اهداف رفتاری جلسه دهم:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود:

ویژگیهای استفراغ و احتباس را بیان کند.

اسباب غیرضروری را تعریف کند و مثال بزند.

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۱۰
				مدت زمان (دقیقه)
پرسش	سخنرانی	استفراغ و احتباس	اسباب ضروری و	۹۰
		اسباب غیرضروری	غیرضروری	

اهداف رفتاری جلسه یازدهم:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود:

مسخنات، مبردات، مجففات، مرطبات را بیان کند.

مفسدات شکل را توضیح دهد.

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۱۱
				مدت زمان (دقیقه)
پرسش	سخنرانی	مسخنات، مبردات، مجففات، مرطبات را بیان کند.	اسباب مرض	۹۰
		مفسدات شکل		

اهداف رفتاری جلسه دوازدهم:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود: دلائل: اقسام اجناس عشره مزاج را نام ببرد.

استدلالات هر علامت مزاجی را بیان کند.

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۱۲
				مدت زمان (دقیقه)
پرسش	سخنرانی	ملمس	دلائل: اقسام اجناس عشره مزاج	۹۰
		رنگ پوست، مو		
		تیپ ظاهری		
		نبض		

اهداف رفتاری جلسه سیزدهم:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود:

استدلالات هر علامت مزاجی را بیان کند.

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۱۳
				مدت زمان (دقیقه)
پرسش	سخنرانی	خواب، مواد دفعی	ادامه علائم مزاجی	۹۰
		واکنشهای روانی		
		افعال طبیعی		
		کیفیات اربعه،		

اهداف رفتاری جلسه چهاردهم:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود:

- علائم مزاجهای عارضی را بیان کند.

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۱۴
				مدت زمان (دقیقه)
پرسش	سخنرانی	سوء مزاج گرم	مزاج عارضی	۹۰
		سوء مزاج سرد		
		سوء مزاج خشک		
		سوء مزاج تر		

اهداف رفتاری جلسه پانزدهم:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود:

علائم کلی امراض ترکیب را بیان کند.

علائم نبض شناسی و جایگاه آن در تشخیص سلامت و بیماری را توضیح دهد.

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۱۵
				مدت زمان (دقیقه)
پرسش	سخنرانی	علائم سوء هیأت ترکیب	نبض شناسی	۹۰
		اجناس ده گانه نبض		

اهداف رفتاری جلسه شانزدهم:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود:

- علایم قاروره شناسی و جایگاه آن در تشخیص سلامت و بیماری را توضیح دهد.
- علایم براز شناسی و جایگاه آن در تشخیص سلامت و بیماری را توضیح دهد.

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۱۶
				مدت زمان (دقیقه)
پرسش	سخنرانی	بول و استدلالات آن	دلایل و علایم بول و براز	۹۰
		براز و استدلالات آن		

اهداف رفتاری جلسه هفدهم:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود:

نکات مهم جلسات گذشته را توضیح دهد و ابهامات خود را رفع کند.

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۱۶
				مدت زمان (دقیقه)
پرسش	سخنرانی	مرور سریع نکات مهم دروس ارائه شده، پاسخ به سؤالات	جمع بندی و پرسش و پاسخ	۹۰